

Guía Docente				
Datos Identificativos				2015/16
Asignatura (*)	Temas e liñas de investigación en Literatura española contemporánea		Código	613484016
Titulación	Mestrado Universitario en Literatura, Cultura e Diversidade			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	3
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Filoloxía Española e Latina			
Coordinación	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Profesorado	Lopez Criado, Fidel	Correo electrónico	fidel.lopez.criado@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Estudo avanzado orientado ao estudo de obras significativas da Literatura Española dende una perspectiva de análise crítico dos textos e contextos do periodo contemporáneo. Neste curso a asignatura se centrará na consideración histórico-social da muller na literatura española contemporánea: representación social, iconografía literaria e decodificación subliminal.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Coñecer as principais correntes teóricas que integraron e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes.
A2	Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma.
A3	Ser capaz de desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais.
A4	Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos.
A5	Aplicar as técnicas de análise cultural respectando os fundamentos ideolóxicos presentes en contextos diversos.
A6	Integrar os estudos literarios nun contexto cultural máis extenso que transcenda os límites dunha soa lingua e / ou nación, atendendo á diversidade cultural.
A7	Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICS, os medios de comunicación, o cinema, as artes, no marco da diversidade cultural.
A8	Aplicar unha perspectiva comparatista de carácter transnacional e plurilingüístico aos estudos literarios, artísticos e culturais.
A9	Ser capaz de realizar achegas creativas e orixinais no estudo comparatista dos textos literarios, dos produtos artísticos e das realidades culturais.
A10	Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos.
A11	Adquirir as habilidades necesarias para analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación.
A12	Coñecer e valorar a diversidade cultural, con especial atención aos ámbitos anglófono, hispánico e galego-portugués.
A13	Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.
B1	Traballar de maneira interdisciplinar en entornos diversos.
B2	Demostrar un compromiso ético contra as desigualdades.
B3	Promover o entendemento intercultural desde a comprensión da diversidade.
B4	Desenvolver habilidades cognitivas avanzadas (capacidade de síntese, análise e pensamento crítico) relacionadas co desenvolvemento e a creación dun perfil investigador.
B5	Integrar coñecementos de campos de estudo diversos.
B6	Aplicar coñecementos e habilidades na resolución de problemas en entornos novos ou non familiares en contextos interdisciplinares.
B7	Adquirir a capacidade de concebir e deseñar proxectos de investigación con rigor académico.
B8	Desenvolver habilidades de xestión da información para propósitos académicos e de investigación.
B9	Adquirir capacidade de organizar o traballo, planificar e xestionar o tempo e resolver problemas de forma efectiva.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.

C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Coñecer as principais correntes teóricas que teñen integrado e integran a reflexión sobre a literatura e a cultura, así como os seus antecedentes. Comprender os procesos históricos dos estudos literarios e culturais e os seus cambios de paradigma. Desenvolver un enfoque orixinal e creativo na investigación avanzada no ámbito dos estudos literarios e culturais. Analizar e interpretar textos, aplicando diferentes modelos teóricos e xenéricos. Aplicar as técnicas de análise cultural en contextos diversos. Ampliar o concepto de literatura, a través da súa relación coas TICs, os medios de comunicación, o cine, as artes, no marco da diversidade cultural. Analizar e investigar os mecanismos dos procesos de comunicación. Manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais. Adquirir a capacidade de manexar ferramentas e recursos de investigación aplicados no ámbito dos estudos literarios e culturais.	AM1	BM1	CM2
	AM2	BM2	CM3
	AM3	BM3	CM4
	AM4	BM4	CM5
	AM5	BM5	CM6
	AM6	BM6	CM7
	AM7	BM7	CM8
	AM8	BM8	
	AM9	BM9	
	AM10		
	AM11		
	AM12		
	AM13		

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Contextos histórico-literarios.	1.1. a muller na historia.
2. o papel da muller na literatura.	2.1. caracterización e circunstancia.
3. a muller na literatura pre-sufragista.	3.1. plantexamento egalitario.
4. a muller na revolución social.	4.1. acceso directo ao poder.
5. a muller no franquismo.	5.1. testimonio e denuncia.
6. a muller na democracia.	6.1. participación sociopolítica.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	0	43	43

Sesión maxistral	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	11	0	11
Lecturas	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	0	10	10
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	10	0	10
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O alumno fará un traballo (consensuado e tutelado polo profesor) sobre calquer consideración histórico-social e literaria pertinente ao obxecto de estudo desta materia.
Sesión maxistral	O profesor explicará contidos teórico-criticos pertinentes.
Lecturas	O alumno preparará as lecturas asignadas polo profesor.
Obradoiro	Mediante a combinación de diversas metodoloxías (discusión dirixida, debate, exercicios, etc.) o alumno levará a cabo distintas actividades sobor diferentes aspectos do programa baixo a supervisión do profesor

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	O alumno acudirá a tutorías para informar ao profesor do su progreso na elaboración do traballo y /ou para consultar ou aclarar calquer duda a este respecto.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Obradoiro	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Se valorarán os exercicios e actividades que o alumno leve a cabo nas distintas sesións, atendendo a súa capacidade crítica.	50
Traballos tutelados	A1 A2 A3 A4 A5 A6 A7 A8 A9 A10 A11 A12 A13 B1 B2 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C3 C4 C5 C6 C7 C8	Os alumnos farán un traballo, previamente consensuado co profesor, sobre calquier aspecto relacionado coa materia obxecto de estudo nesta asignatura. Se valorará ea capacidade de investigación do alumno en función do análisis crítico do tema obxecto de estudo, o razoamento ordenado da exposición, as referencias pertinentes a bibliografía e o uso correcto do idioma castelano.	50

Observacións avaliación

Recibirán a cualificación de "Non Presentado" aqueles alumnos que non entreguen puntualmente o traballo tutelado. Na segunda oportunidade, gardaranse as notas de todas as actividades superadas. Para os estudantes con dedicación a tempo parcial ou de modalidades específicas de aprendizaxe e apoio a diversidade, o profesorado responsable poderá adoptar na guía docente opcións das actividades de avaliación continua e obrigatorias que considere oportunas para que o estudante poida superar a materia. Excepcionalmente, no caso de que o estudante, por razóns debidamente xustificadas, non puidera realizar todas as probas de avaliación continua, o profesor adoptará as medidas que considere oportunas para non prexudicar a súa cualificación. A saber: a nota do traballo tutelado constituirá o 100% da cualificación da asignatura.

Fontes de información

Bibliografía básica	- Manuel Linares Rivas (1904). Aire de fuera. La Coruña: Diputación - Joaquín Dicenta (1905). Juan José. Madrid: Marenostrum - Lauro Olmo (1960). La camisa. Madrid: AET - Sánchez, Clara (2010). Lo que esconde tu nombre. Barcelona: Destino Lecturas de ampliación bibliográfica: Prats i Cuevas, España: Siglo XX (1898-1931). Madrid, Anaya 1988. Paniagua, Javier. España: Siglo XX (1931-39). Madrid. Anaya, 1988. Castelló, J.E. España: Siglo XX (1939-78). Madrid, Anaya, 1988. La novela en el siglo XX (Desde 1939) Ferreras, J. La novela española de nuestra época. Madrid, Taurus, 1988. Tusón, V. Poesía Española actual. Madrid, Anaya, 1985. Huerta Calvo, Joaquín. Historia del teatro español. Siglo XX (Hasta 1939). Madrid, Gredos, 1988. Ferreras, J.i. El teatro en el siglo XX: Desde 1939. Madrid, Taurus, 1988. Díez Huélamo, Begoña. Obras clave de la lírica española en lengua castellana. Barcelona: Ciclo, 1990. Ferreres, Rafael. Los límites del modernismo y el 98. Madrid: Taurus, 1981. Jackson, G. Aproximación a la España Contemporánea, 1898-1975. Barcelona: Grijalbo, 1980. Mainer, José Carlos. Modernismo y 98, VI. Historia y crítica de la literatura española. Barcelona: Crítica, 1980. Orozco, Emilio. Modernismo y barroco. Madrid: Cátedra, 1990. Shaw, Donald. La generación del 98. Madrid: Cátedra, 1977. Zavala, Iris M. Fin de siglo: modernismo, 98 y bohemia. Madrid: Cuadernos para el Diálogo, 1974. Fernández Santander, Carlos. Bibliografía de la novela (1936-1986). La Coruña: Librería Arenas, 1986. Garrido Gallardo, Miguel Angel. "La teoría de la literatura española en el último lustro: Ensayo bibliográfico", en Varia Bibliográfica: Homenaje a José Simón Díaz. Kassel: Reichenberger, 1988. González de Mendoza, Pilar. Catálogo bibliográfico de la novela española, 1960-1980; 3 vols. Madrid: Universidad Complutense de Madrid, 1988. Martínez Cachero, J. M. "Bibliografía crítica sobre la novela española entre 1936 y 1980". La novela española entre 1936 y 1980. Madrid: Castalia, 1985; 481-589. Bousoño, Carlos. Poesía poscontemporánea (Cuatro Estudios y una introducción). Madrid: Júcar, 1985. Paulino Ayuso, José. García Lorenzo, Luciano, y María Francisca Vilches de Frutos. "El teatro español del siglo XX: Estado de la investigación y últimas tendencias". Siglo, 2 (1984-85), 1-14. García Posada, Miguel. La nueva poesía: 1975-1992. Barcelona: Crítica, 2009. Podol, Peter, et al. "El drama español del siglo XX: Estado de la cuestión bibliográfica". Estreno: 13 (1987), 32-36; 14 (1988), 59-63; 15 (1989), 29-39. Romera Castillo, José. "Bibliografía", en "Texto y representación desde la perspectiva semiótica: un estado de la cuestión", en Simposio "O Teatro e o seu Ensino". Coruña: Universidade da Coruña, 1993. García de la Concha, Victor. La poesía española de 1935 a 1975. Madrid: Cátedra, 1987. Lechner, J. El compromiso en la poesía española del siglo XX (II: 1939-1974). Leiden: Universitaire Press, 1975. Paulino Ayuso, José. La poesía en el siglo XX; desde 1939. Madrid: Playor, 1983. Prat, Ignacio. Estudios sobre poesía contemporánea. Madrid: Taurus, 1983. Provencio, Pedro. Poéticas españolas contemporáneas: La generación del 70. Madrid: Hiperión, 1988. Sanz Villanueva, Santos. Literatura actual. Historia de la literatura española. Siglo XX, Tomo 6/2. Barcelona: Ariel, 1984. Se recomendarán/distribuirán en clase otras lecturas pertinentes. O profesor aconsellará ao alumno sobre bibliografía específica (personalizada).
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomienda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías

